

Doet wetenschap er nog toe?

> Paul Van Deun

Met dit vierde nummer sluiten we de vijfde jaargang af van het *Tijdschrift Verslaving & Herstel*. Elk nummer bevatte een zestal inhoudelijke artikelen en drie rubrieksbijdragen: 1. een ervaringsverhaal, 2. een column van de hand van nationale ‘leading personalities’ op het vlak van de verslavingsproblematiek, en 3. ‘Abstract verpakt’, diverse abstracts van internationale publicaties. Samen goed voor honderdzestig inhoudelijk interessante bijdragen. Daaraan werkten naar schatting driehonderd auteurs mee en evenveel reviewers lazen de artikelen na. We kunnen rekenen op heel wat interesse!

We zijn geslaagd in ons opzet om de ‘wetenschappelijke reflectie over verslaving en herstel’ een forum te bieden waar ervaringsdeskundigen, professionals uit hulpverlening en preventie, onderzoekers en deskundigen in opleiding hun werk kunnen presenteren en hun inzichten kunnen verdiepen. Dat stemt ons tevreden en dus gaan we ermee door. De zesde jaargang zal starten met een themanummer over assessment en diagnostiek bij verslaving.

Het zijn evenwel roerige tijden. Wetenschap is in de verdediging. Niet enkel besparingen bedreigen instituten in Noord en Zuid, ook de internationale ontwikkelingen die een ander soort leidersfiguren aan de macht brengen moeten ons zorgen baren. De stijl van de Amerikaanse president, die wetenschappelijke verworvenheden op het vlak van gezondheid zonder argumentatie naar de prullenmand verwijst wanneer het tegen het belang van zijn industrie indruist, vindt navolging aan de andere kant van de oceaan. Lobbyisten van de alcoholindustrie scheppen moed uit dat voor-

beeld en zaaien twijfel over de legitimiteit van de onderzoeksinstituten die waarschuwen voor het samengaan van elk alcoholgebruik en de kans op kanker. Zo wil men voorkomen dat de overheid beperkende maatregelen zou nemen die omwille van de volksgezondheid de verkoop van alcohol moeten afremmen. Dat gebeurt zowel in België als in Nederland. Frederique van den Heuvel e.a. presenteerden aan het Amsterdamse UMC een onderzoek naar de framing van alcoholgebruik door belangengroepen. In de Vlaamse krant *De Tijd* van 5 november 2025 schetst een onderzoeksjournalist hoe de alcohollobby met dubieuze gezondheidsstudies twijfel zaait bij onze overheid. De inzet is hier de verplichte vermelding over de schadelijkheid van alcohol op elke verpakking. Wie geld verdient met de verkoop van alcohol, wil de relativerende term ‘misbruik van alcohol’ op de verpakking en niet gewoon elk alcoholgebruik. Deze publicisten hebben gebruikgemaakt van democratische instrumenten die het overheidsbeleid transparant moeten maken. In Nederland is dat de Wet Open Overheid (WOO) en in België de wetgeving op Openbaarheid van bestuur. Een sterke democratie is in het belang van de volksgezondheid!

De editie die voor u ligt, bevat drie wetenschappelijke artikelen. Tamie Wuytjens en collega’s van de universiteit van Gent deden onderzoek naar de prevalentie van middelengebruik en gebruikspatronen onder dove en slechthorende personen. Jürgen Magerman en collega’s van het onderzoekscentrum EQUALITY//ResearchCollective van de Hogeschool Gent deden een studie over hoe personen met problemen met middelengebruik (PMG) de toegankelijkheid van de geestelijke gezondheidszorg

ervaren binnen de context van de recente GGZ-her-
vorming. En Nicole Rieswijk en Evelien Joosten van
de HAN University of Applied Science, Nijmegen,
deden een kwantitatief haalbaarheidsonderzoek
naar de bijdrage van een psychomotorische werk-
vorm op arousalregulatie van volwassenen met een
dubbele diagnose.

Verder is er een ervaringsverhaal, deze keer van
Sjoerd van Triest, waarbij hij de nadruk legt op zijn
herstelproces. Het nummer sluit af met de vaste

rubriek 'Abstract verpakt', waarin enkele artikels
uit internationaal onderzoek besproken worden.

Maar we starten uit goede gewoonte met de column
van Arnt Schellekens over hoe je neutraliteit be-
waart en toch verschillen kan benoemen.

AUTEUR

> [Paul Van Deun](#) is hoofdredacteur van het *Tijdschrift Versla-
ving & Herstel*.